

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ДВНЗ «ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА»**

Навчально-науковий інститут мистецтв
Кафедра методики музичного виховання та диригування

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Практичні основи вокально-хорового виконавства

Освітня програма	Середня Освіта (Музичне мистецтво) за першим (бакалаврським) рівнем
Спеціальність	014 Середня Освіта (Музичне мистецтво)
Галузь знань	01 ОСВІТА / ПЕДАГОГІКА

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “31” серпня 2020 р.

м. Івано-Франківськ - 2020

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до курсу
3. Мета та цілі курсу
4. Компетентності
5. Результати навчання
6. Організація навчання курсу
7. Система оцінювання курсу
8. Політика курсу
9. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Практичні основи вокально-хорового виконавства
Викладачі	Серганюк Любов Іванівна – кандидат мистецтвознавства, професор кафедри методики музичного виховання та диригування. Серганюк Юрій Миколайович – доцент кафедри методики музичного виховання та диригування. Колубасєв Олег Леонідович - кандидат мистецтвознавства, доцент кафедри методики музичного виховання та диригування.
Контактний телефон викладача	+38(067) 7932032; 0677744179;0505759000
Е-mail викладача	umtaliu@gmail.com ; kolubayev@icloud.com
Формат дисципліни	очна, заочна
Обсяг дисципліни	кредити – 27, загальна кількість годин - 810 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pu.if.ua
Консультації	40 год.
2. Анотація до курсу	
Предметом вивчення навчальної дисципліни «Практичні основи вокально-хорового виконавства» є теоретичні та практичні засади вокально-хорового співу дітей, методичні принципи формування практичних навичок роботи з дитячим хором, що забезпечує процес мистецько-виконавської освіти, формує професійний фаховий розвиток здобувачів і є необхідним для майбутньої практичної музично-педагогічної творчості. Завдання навчити здобувачів вільно і творчо спілкуватися з школярами різного шкільного віку; ознайомити їх із особливостями розвитку та рівнем їх музичної освіченості, навчити зробити художньо-педагогічний аналіз шкільних творів, ознайомлення студентів з репертуаром хорових творів для дітей видатних вітчизняних та зарубіжних композиторів різних часів. Зміст роботи з шкільним хором полягає у ознайомленні майбутніх фахівців з науково-теоретичним підґрунтям практикуму роботи з дитячим хоровим колективом; систематизації знань, удосконалення технічних навичок, набутих в курсі практичного диригування; забезпечення методичної підготовки до практичної роботи з дитячими хоровими колективами; формування навичок самостійної роботи з фаховою літературою, до вивчення художнього дитячого репертуару; формуванню широкого художнього музичного кругозору майбутнього диригента; формуванню гармонійно розвиненої особистості; створенню умов для розкриття і розвитку творчого потенціалу кожного учня; підготовці до організації та проведення вокально-хорової діяльності у класній та позакласній роботі; вихованню у студентів професійних навичок керування і оволодіння методами роботи з дитячим хоровим колективом, дидактичними принципами і знанням психофізіологічного процесу співацької діяльності дитини; педагогічними та психологічними умовами роботи з дітьми; вивченню кращих зразків дитячого хорового мистецтва, які будуть сприяти музичному, художньому та естетичному вихованню учнів. Необхідною умовою у комплексній професійній підготовці хорових диригентів та вчителів музики є формування творчих умінь та навиків, самостійного оволодіння навчально-методичною літературою і читанням хорових партитур. Читання з нот – це, з одного боку, складний різновид гри по нотах, який можна віднести до художньої діяльності, зокрема – до	

музично-виконавської, що об'єднує технологічний і художньо-змістовний аспект; а з іншого, – це складний психофізичний процес, пов'язаний з формуванням та засвоєнням клавіатурного простору та ігрових рухів, з аналізом та побудовою емоційно-сміслових та звукових образів. Тому цей процес значно ширший за відоме «бачу–чую–граю». Думка музиканта під час читання з листа рухається від загального до часткового, від цілого – до окремих деталей, від художнього образу до розгорнутого в часі музичного руху. Узагальнення змісту й структури навичок читання з нот хорових партитур дозволило визначити такі компоненти: – музично-слухові уявлення, показниками яких є вміння і навички узагальнення, порівняння, зіставлення музичних явищ, розмірковування, обґрунтованість, спрямованість зусиль на відкриття нового в музиці;– емоційні реакції, показниками яких є прояв емоційного збудження та естетичного задоволення під час сприймання і виконання музичних творів, відчуття художньо-естетичного змісту, характеру музики та її адекватності виконавському образу;– музично-виконавський компонент розрізняє особливості музичної пам'яті, музичного слуху, метро-ритмічної чутливості кожного студента, його технічний розвиток, стан ігрового апарату;– інтелектуальний розвиток студентів характеризує рівень їх музичних знань, досвід спілкування з музикою, прагнення здобути нові знання, здійснити власну виконавську інтерпретацію твору, самоаналіз результатів власної музично-виконавської діяльності, розуміння особливостей музичної мови, форм втілення музичних образів. Ще одна складова компоненту - розвиток навиків ансамблевого співу в об'ємі необхідному студентам для практичної діяльності в якості ансамблевих виконавців та керівників вокальних ансамблів. При вивченні даної складової перед студентами ставляться творчі завдання, пов'язані з розкриттям музичного образу, ідейно-художнього змісту та виявленням особливостей виконавчого стилю музичних творів для вокального ансамблю. Суть полягає у ознайомленні майбутніх фахівців з науково-теоретичними основами ансамблевого співу як виду мистецтва, його науковим підґрунтям; систематизації знань, удосконалення практичних вокальних навичок набутих в курсі організації вокального ансамблю; прищепленні навичок до самостійної роботи з фаховою літературою, орієнтації в ній, а також формуванні навичок до вивчення навчально-художнього репертуару вокальних ансамблів; формуванню широкого художнього музичного світогляду майбутнього виконавця чи музиканта-педагога; вихованні вміння самостійно мислити, критично аналізувати та інтерпретувати музичні твори; визначати методи самостійної роботи студентів над навчально-методичними матеріалами спеціальних дисциплін; навчити студентів складанню та виконанню практичних завдань. Ще одна складова компоненту - це інструментальне забезпечення шкільного репертуару, імпровізація, акомпанемент, котра є необхідним компонентом загальнотеоретичної та професійної підготовки вчителя музики. Предметом вивчення є здобуття навиків імпровізації на фортепіано та акомпанементу в об'ємі, необхідному для подальшої професійної музично-педагогічної та виконавської діяльності. Вивчення цієї складової забезпечує удосконалення теоретичних знань та формування виконавських умінь і навичок, сприяє розвитку музичного кругозору та художнього смаку. У зв'язку з потребою диференціації індивідуальних завдань теоретичний виклад матеріалу необхідно якомога більше ілюструвати прикладами з конкретних фортепіанних творів, а індивідуальні заняття доповнювати обговоренням самостійних завдань. Ця діяльність буде ефективною, якщо завдання не будуть дублюватись, що дасть можливість кожному самостійно набувати знань, умінь та навиків творчої діяльності. Концепція спирається на свідоме поєднання основних постулатів історії та теорії загальної та музичної педагогіки; вміння імпровізувати та підбирати на слух; доцільність практичного виконання шедеврів світового та українського мистецтва різних епох на фортепіано, використання традицій імпровізації

фортепіанної школи та новітніх індивідуально-особистісних педагогічних технологій, індивідуальних манер виконавської техніки тощо.

Завдання навчальної дисципліни полягають у: 1) підготовці висококваліфікованих музикантів, які досконало володіють майстерністю гри на фортепіано; 2) формуванні навичок підбору на слух та імпровізації на фортепіано; 3) сприянні більш інтенсивному і свідомому засвоєнню переконливості виконавської інтерпретації, ансамблевої гри та акомпанування; 4) професійній підготовці та вихованні фахівців – музикантів-піаністів для практичної діяльності вчителя музичного мистецтва в системі загальної та спеціалізованої шкільної музичної освіти. Згідно з вимогами освітньо-професійної програми бакалаври повинні: **знати**: основні положення та методи вивчення гри на фортепіано; вирішення творчих завдань, пов'язаних із вмінням знаходити виражальні засоби та прийоми імпровізації на фортепіано задля втілення художнього задуму автора; провідні жанри та стилі української та зарубіжної музики різноманітної за ідейно-художнім змістом та музично-стилістичними особливостями; методологічні і методичні проблеми акомпанементу; **вміти**: виявляти багатогранність своїх поглядів на зарубіжну музику; збагачувати свій естетичний досвід у ході сприймання та інтерпретації творів музичного мистецтва у музично-практичній діяльності; формувати ціннісні орієнтації, потреби у творчій самореалізації та професійному вдосконаленні.

3. Мета та цілі курсу

Мета викладання курсу полягає у **формуванні та фаховій**, професійній підготовці здобувачів, що володіють науково-теоретичними основами, знаннями та вміннями в педагогічній мистецько – виконавській діяльності, підготувати майбутнього вчителя до роботи з дитячим хором хорим колективом, навчити вільно і творчо спілкуватися з школярами різного шкільного віку за їх особливостями розвитку. Шкільний практикум базується на принципах цілісного підходу до вокально-хорової діяльності та тісно пов'язана з вивченням комплексу дисциплін психолого-педагогічного, фундаментального та професійно-орієнтованого циклу навчального плану, а саме: хорознавство, історія та теорія музики, хоровий клас, музична психологія, хорове диригування, сольфеджіо, гармонія, фортепіано, аналіз музичної форми, читання хорових партитур, вокальний клас.

Досягнення мети передбачає опанування майбутніми педагогами-музикантами змісту курсу, що виявляється у:
- фаховому та культурному зростанні засобами вокально-хорової роботи, усталеному професійному інтересі до безперервного оновлення індивідуально-професійних якостей;

- формуванні фахової компетенції у процесі диригентської хорової підготовки, де поєднуються загально-професійна і спеціальна фахова складові, як здатність до виконавської діяльності;
- здатності до системної апперцепції і інтеграції галузевого знання та вміння долати поставлені завдання та мету у педагогічній та виконавській реальності;
- здатності і вміннях використовувати знання для вирішення проблем особистісного взаєморозвитку художнього розвитку дитини;
- формування комплексу знань, умінь і навичок, що забезпечує його спроможність використовувати у практичній діяльності;

- навичках самостійної роботи та навчання;
- вміння самостійно оволодівати навчально-методичною літературою і читанням хорових партитур з нот різної фактури; сприяти широкому та різнобічному розвитку студентів, виховувати музичний та художній смак;- підготувати студента до організації і здійснення вокально-хорової діяльності у (професійних, аматорських, дитячих) колективах;
- закласти ті основи, які необхідні диригенту, вчителю-музиканту для його подальшої самоосвіти, удосконалення навичок вокально-хорової роботи;
- сприяти більш інтенсивному і свідомому засвоєнню профільюючих дисциплін спеціальності: хорового класу, диригування, методики роботи з хоровими колективами;
- вміння імпровізувати на фортепіано, сформувати навички підбору по слуху, володіти достатнім рівнем музичного мислення, переконливості виконавської інтерпретації, ансамблевої гри та акомпанування.

4. Компетентності

Загальні компетентності.

- 1.Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності
 - 2.Здатність вчитися та оволодівати сучасними знаннями.
 - 3.Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- Фахові компетентності.

Фахові компетентності.

1. Здатність усвідомлювати взаємозв'язки та взаємозалежності між теорією та практикою музичного мистецтва; використовувати знання про основні закономірності й сучасні досягнення у теорії, історії та методиці викладання музичного мистецтва.
- 2.Здатність інтегрувати складні професійні вміння гри на музичних інструментах, співу, диригування музичними та хореографічними шкільними колективами, музичного сприймання, запам'ятовування та інтерпретації музичних творів, артистизм, виконавську надійність (самооцінку, самоконтроль, саморегуляцію)
- 3.Здатність стисло викладати власні судження та відтворювати їх аргументовано і грамотно у письмовій формі; здатність самостійно опрацьовувати науково-методичну та музикознавчу літературу та застосовувати їх у власній практичній діяльності
- 4.Здатність демонструвати достатньо високий рівень виконавської майстерності; створювати та реалізовувати власні художні концепції у виконавській діяльності.
- 5.Здатність до оволодіння новими знаннями в галузі мистецької освіти, вміння застосовувати сучасні педагогічні технології в навчальному процесі; демонструвати глибокі та системні знання у галузі музичного мистецтва, до розуміння принципів методів

та форм проведення занять з музичних дисциплін, керівництва художньо-естетичним розвитком учнів.

6.Здатність демонструвати високий рівень виконавської майстерності та спроможність до вирішення основних проблем практичної діяльності в репетиційній, педагогічній та творчій роботі; здатність до художньо-музичної взаємодії в колективній роботі.

7.Здатність організувати освітній процес на засадах особистісно орієнтованого, діяльнісного та компетентнісного підходів, до розуміння основних проблем сучасної мистецької освіти й виконавства в Україні та пошуку шляхів удосконалення освітнього процесу в спеціалізованих закладах мистецької освіти

5. Результати навчання.

1. Використовувати на професійному рівні методи та прийоми викладання гри на музичних інструментах, постановки голосу та техніки диригування

2.Вміння аранжувати вокально-інструментальні твори для будь-якого складу хору; створювати обробки народних пісень для будь-якого складу хору способом гармонізації; виконувати хорові твори на інструменті.

3.Знання специфіки хорового колективу: вікових особливостей і вокально-технічних можливостей різних хорових складів; елементів вокально-хорової техніки, сутності, структуру й особливості вокально-хорової роботи та керування хоровим колективом необхідному для володіння ними в обраній професії.

4. Вміння аналізувати вокальні твори, що вивчаються, з музично-теоретичної та вокально-художньої сторін; знання основи вокальної педагогіки й методики виховання голосу; вміння використовувати динамічні та агогічні відтінки у вокальному звуці, мати навички співу в ансамблі (дует, тріо і т.д.); практично застосовувати навик правильного вокального дихання, інші вокально-технічні навички.

5.Знання репертуару, необхідного для музичного та художньо-пізнавального розвитку інструменталіста; композиторських, виконавських стилів, жанрів світової музичної літератури; специфіки гри на інструменті; знання методики поетапного вивчення твору; особливостей роботи над звуком, метро-ритмом, інтонацією, штрихами, динамікою; вміння застосовувати набуті творчо виконавські навички у педагогічній діяльності.

6. Організація навчання курсу

Обсяг курсу

Вид заняття	Загальна кількість годин
індивідуальні заняття	загальна кількість годин -810 год., з них: аудиторних-237 год.
самостійна робота	573 академічні години

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
1-8	014 Середня Освіта (Музичне мистецтво)	1-4 курси	вибірковий

Тематика курсу					
Змістовий модуль 1. 1 курс Шкільний практикум					
Тема, план	Форма заняття	Література	Завдання, год.	Вага оцінки	Термін виконання
Тема 1. Дитяча хорова музика і її роль в музично-естетичному розвитку молодого покоління.	індивідуальне	2, 22, 23	2		1 тиждень
Тема 2. Історичні аспекти розвитку дитячого хорового виконавства	індивідуальне	2, 22, 23	2		2 тиждень
Тема 3. Відомі дитячі колективи України.	індивідуальне	2, 22, 23	2		3 тиждень
Тема 4. Відомі дитячі колективи області.	індивідуальне	2, 22, 23	2		4 тиждень
Тема 5. Ознайомлення з дитячою хоровою творчістю відомих вітчизняних та зарубіжних композиторів, композиторів Прикарпаття	індивідуальне	6, 8, 22, 23	6		5-7 тижні
Тема 6. Дитяча хорова творчість відомих сучасних композиторів; виконавство та конкурси дитячих хорових колективів	індивідуальне	6, 8, 22, 23	6		8-10 тижні
Тема 7. Педагогічні та психологічні особливості роботи з дітьми різного шкільного віку.	індивідуальне	3, 6, 7	4		11-12 тижні
Тема 8. Педагогічні та психологічні, вокально-хорові особливості роботи з дитячими колективами	індивідуальне	6, 8, 22, 23	4		13-14 тижні
Контрольні заходи	тести				15 тиждень
Тема 9. Методика роботи з репертуарними збірниками, методичними посібниками, наочними матеріалами.	індивідуальне	6, 8, 22, 23	4		1 тиждень
Тема 10. Методика формування вміння контакту керівника, вчителя музичного мистецтва з класом чи дитячим хоровим колективом.	індивідуальне	6, 7, 8, 22	2		2 тиждень
Тема 11. Методика підбору вокально-хорових розспівок для дитячого хору	індивідуальне	6, 7, 8, 22, 23	4		3-4 тижні
Тема 12. Методика планування проведення репетиції з дитячим хором.	індивідуальне	6, 7, 8, 22, 23	2		5 тиждень
Тема 13. Методика вокально-хорової роботи з дитячими хоровими колективами різного шкільного віку, роботи над музичним розвитком дітей.	індивідуальне	2, 6, 8, 11, 15, 18, 22, 23, 24, 26	4		6-7 тиждень
Тема 14. Вдосконалення диригентської майстерності студента в процесі роботи над	індивідуальне	2, 6, 8, 11, 15, 18, 22, 23, 24, 26	4		8-9 тиждень

хоровим твором. Роль мануальної техніки диригування у творчому спілкуванні.					
Тема 15. Практична робота з дитячим хором: проведення розспівування та розбір твору.	індивідуальне	хорова партитура	4		10-11 тиждень
Тема 16. Практична робота з дитячим хором над вокально-хоровими навичками.	індивідуальне	хорова партитура	4		12-13 тиждень
Тема 17. Концертна інтерпретація виконання хорових творів дитячого репертуару. Підготовчий етап до концертного виступу.	індивідуальне	хорова партитура	4		14-15 тиждень
Тема 18. Підготовка до контрольної роботи та письмового аналізу твору шкільного репертуару.	індивідуальне	хорова партитура	2		16 тиждень
	іспит		36 аудиторних годин		

Теоретичні питання до модулю.

1. Історія розвитку дитячого хорового виховання.
2. Дитяче хорове виховання та його роль в національній традиції України.
3. Дитяче хорове виконавство на сучасному етапі.
4. Вікові характеристики дитячих голосів. Охорона голосу.
5. Психолого-педагогічна характеристика учнів різних вікових груп.
6. Особливості вокально-хорової роботи з учнями різних вікових груп.
7. Педагогічні умови розспівування дитячого хору.
8. Вокально – хорові вправи та їх вплив на розвиток голосу.
9. Принципи підбору репертуару для різних вікових груп.
10. Спілкування диригента з хором.
11. Організація концертно – виконавської діяльності хорів різних вікових груп.

2) вокально-хоровий аналіз твору дитячого репертуару, володіння методами вивчення твору з дитячим хором, моделювання процесу вивчення через розповідь та ілюстрацію на музичному інструменті.

Рекомендована література

Базова (Бібліотека Навчально-наукового інституту мистецтв)

1. Апраксина О. Методика музикального виховання. М.: Муз.изд., 1985. К-сть екз.:10
2. Болгарський А. Г., Сагайдак Г. М. Хоровий клас і практика роботи з хором. К., 1987. К-сть екз.:20
3. Ветлугіна Г. Музичний розвиток дитини. К.: Муз.Укр., 1978. К-сть екз.:2
4. Гадзюк Г. Г. З музично-педагогічного досвіду. Збірник статей. Харків, «Видавництво «Сага», 2008. 188 с.. К-сть екз.:1

5. Добровольская Н. Вокальные упражнения в хоре подростков. М., 1959. К-сть екз.:1
6. Доронюк В. Д. Зваричук Ж. Й. Шкільне хорознавство. Ів.-Франківськ, 2008. К-сть екз.:10
7. Доронюк В. Д. Серганюк Л. І. Серганюк Ю. М. Диригент шкільного хору. Ів. –Франківськ, 2009. К-сть екз.:3
8. Зваричук Ж. Й. Питання хорознавства. Ів.-Франківськ. Нова Зоря, 2018. 226с.
9. Кушка Я. Методика музичного виховання дітей. Вінниця.: нова книга, 2007,120 с. К-сть екз.:1
10. Леонтович М. Практичний курс навчання співу у середніх школах України. К.: 1989. К-сть екз.:3
11. Мархлевський А. Ц. Практичні основи роботи в хоровому класі. К.: Музична Україна, 1996. 96с. К-сть екз.:4
12. Падалка Г. Учитель, музика, діти. К.:Муз.Укр., 1982. 144 с. К-сть екз.:8
13. Падалко Л. І. Виховання ансамблю в хорі: Посібник. К.: Мистецтво, 1996. 172с. К-сть екз.:2
14. Печерська Е. П. Уроки музики в початкових класах . К.: Либідь, 2001. К-сть екз.:8
15. Попов В. Організаційні і методичні основи роботи дитячого хору. К., 1990. К-сть екз.:10
16. Орлова Н. О детском голосе. М.: Изд. Муз. 1972. К-сть екз.:1
17. Серганюк Л.І. Методика аналізу хорових творів. Івано-Франківськ, 2016.
кількість прим.: 10
18. Струве Г. Школьный хор. М.:Просвещение, 1981. К-сть екз.:2
19. Стулова Г. Хоровой класс : (Теория и практика вокальной работы в детском хоре). Учебное пособие . М.: Просвещение, 1988. 126 с. К-сть екз.:15
20. Стулова Г. П. Дидактические основы обучения пению. Учебное пособие. Москва.:1998. с.70. К-сть екз.:15
21. Огороднов Д. Музыкально-певческое воспитание детей в общеобразовательной школе. К. Муз. Укр., 1989. К-сть екз.:10
22. Раввінов О. Методика хорового співу в школі. К.: Муз.Укр., 1971. 120с. К-сть екз.:10
23. Ростовський О. Я. Методика викладання музики в початковій школі. Т.: Навчальна книга – Богдан, 2001, 232с. К-сть екз.:1
24. Ростовський О.Я. Методика викладання музики в основній школі. Т.: Навчальна книга – Богдан, 2001, 254с. К-сть екз.:1
25. Ростовський О.Я. Педагогіка музичного сприймання. Київ.:1997. К-сть екз.:1
26. Хлебникова Л.О. Методика хорового співу в початковій школі. Метод.посіб. Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2006. К-сть екз.:1

Репертуарні збірники та нотні видання.

1. Леонтович М. «Хорові твори». / Упорядник Кузик В. В. «Музична Україна». Київ, 2005.
2. Колесса Ф. Шкільний співаник. Київ. Музична Україна, 1993. 223с.(перевидання)
3. Кушка Я. С. Збірник пісень для школярів. Частина 2. Нотний додаток. Збірник пісень для школярів. Вінниця: Нова книга, 2007. 124с.
4. Лисенко Молодощі. Збірка танків та веснянок в хоровому розкладі. Київ. Муз.Україна, 1990. 143с.
5. Україно, мій ти краю.Збірник пісень А. Басової на вірші М. Підгірянки: Ів.-Франківськ.обл видав «Галичина», 1992. 56с.
6. Савчук В. Я. Пісенний світ школяра. Навчально-методичний посібник, Ч. I, Ч. II. Івано-Франківськ, 2006, 2007.
7. Оперні хори. Перекладення для дитячого хору. / Упорядник Є. Виноградова. В-во Муз.Україна, 1984. 62с.
8. Хрестоматія з практикуму шкільного репертуару. Загальне упорядкування Вовк М. В. Ів.-Франківськ, Ч. I, 2006.164с.; Ч. II, 2008.165с.
9. Хрестоматія з хорового співу. Співає «Жайвір». Львів. Край, 2008.
10. Підручники з музичного мистецтва для загальноосвітньої школи. Л. Кондратової, Л. Масол, Л. Аристової, 2018-2019 р.р.

Змістовий модуль 11. 11 курс Читка хорових партитур

Тема 1. Хорова партитура та основні партитурні позначення.	індивідуальне	осн.: 16-19; доп.: 3, 6	4		1-2 тиждень
Тема 2. Особливості читання хорових партитур для однорідного жіночого (дитячого) та чоловічого складу хору.	індивідуальне	осн.: 2, 8, 9; доп.: 2	4		3-4 тиждень
Тема 3. Особливості читання хорових партитур для однорідного чоловічого складу хору.	індивідуальне	осн.: 2, 8, 9; доп.: 2	4		5-6 тиждень
Тема 4. Читання з нот дворядкових партитур.	індивідуальне	осн.: 8, 16; доп.: 4	4		7-8 тиждень
Тема 5. Читання з нот трирядкових партитур.	індивідуальне	осн.: 8, 16; доп.: 4	4		9-10 тиждень
Тема 6. Читання з нот чотирирядкових партитур.	індивідуальне	осн.: 8, 16; доп.: 4	6		11-13 тиждень
Тема 7. Способи спрощення партитур більш складних фактур.	індивідуальне	осн.: 8, 16-19.	4		14-15 тиждень
Контрольні заходи	залік				
Тема 8. Аналіз особливостей структури запису і читання хорових партитур з супроводом; діалектика поєднання хорового та інструментального.	індивідуальне	осн.: 8, 17	6		1-3 тиждень
Тема 9. Технічні прийоми виконання хорових партитур з супроводом на фортепіано.	індивідуальне	осн.: 8, 17	6		4-6 тиждень
Тема 10. Аналіз та виконання транспонування хорових партитур	індивідуальне	осн.: 8, 14	6		7-9 тиждень

на заданий інтервал вгору від тональності оригіналу.					
Тема 11. Аналіз та виконання транспонування хорових партитур на заданий інтервал вниз від тональності оригіналу.	індивідуальне	осн.: 8, 14	6		10-12 тиждень
Тема 12. Технічні прийоми транспортування шкільного репертуару.	індивідуальне	осн.: 8, 14	6		13-15 тиждень
Тема 13. Аналіз та виконання хорових партитур різних складних типів і фактур. Технічні прийоми виконання	індивідуальне	осн.: 8, 14	2		16 тиждень
іспит					

Базова

1. Болгарський А. Г. Хоровий клас і практика роботи з хором / А. Г. Болгарський, Г. М. Сагайдак. – К., 1987. – 285 с.
2. Білаш О. Хори та ансамблі / О. Білаш. – К. : Музична Україна, 1981.-
3. Верховино, світку ти наш / упоряд. І. Д. Легкого. – К., 1990. – 120 с.
4. Долчук Р. Хрестоматія духовної музики / Р. Долчук, В. Доронюк, Л. Шегда. – Івано-Франківськ, 2011. – 310 с
5. Красс М. Хрестоматія з хорового диригування / М. Красс. – К. : Музична Україна, 1973. – Вип. 1. – 135 с.
6. Кошиць О. А. Українські народні пісні для мішаного хору / О. А. Кошиць / упоряд. О. Мінківського. – К., 1968, Вип. 1; 1967. – Вип. 2.
7. Кошиць О. Українські народні пісні для мішаного хору / О. Кошиць. – К. : Музична Україна, 1968. – Вид. 11. – 117 с.
8. Коломієць А. Курс читання хорових партитур / Коломієць А. Пащенко В. – К. : Музична Україна, 1977. – С. 13, 59, 82, 94, 104, 127.
9. Канони для дитячого хору / упоряд. Г. О. Струве. – К., 1981. – 60 с.
10. Колесса М. Ф. Хорові твори / М. Ф. Колесса. – К., 1983. – 134 с.
11. Колесса Ф. М. Музичні твори / М. Ф. Колесса. – К., 1972. – 45 с.
12. Колесса Ф. Шкільний співаник / Ф. Колесса // З педагогічної спадщини композитора. Вид. 2. – К. : Музична Україна, 1993.– 223 с.
13. Леонтович М. Духовні хорові твори / М. Леонтович. – К. : Музична Україна, 1993. – 127 с.
14. Лисенко М. Хорові твори та вокальні ансамблі / М. Лисенко. –К. : Музична Україна, 1983. – 135с.
15. Лятошинський Б. Обробки українських // Хрестоматія по чтению хоровых партитур / упоряд. П. Шелков. – Л. : Просвещение, 1963.– С. 427–439
16. Перунов О. Хрестоматія з читання хорових партитур / О. Перунов. – К. : Мистецтво, 1963. – С.110–156.
17. Полтавцев И. Курс чтения хоровых партитур / И. Полтавцев, М. Светозарова. – М. : Музыка, 1963. – Ч. 1. – С. 82–89.
18. Полтавцев И. Курс чтения хоровых партитур / И. Полтавцев, М. Светозарова. – М. : Музыка, 1965. – Ч.11. – С. 192–198.
19. Птица К. Хрестоматія по дирижированию / К. Птица, В. Куликов // Зарубежная хоровая музыка XX века для хора в сопровождении фортепиано. – М. : Музыка,1973. – 168 с.

Допоміжна

1. Доронюк В. Курс техніки диригування : Методика викладання хорових дисциплін / В. Доронюк. – Івано-Франківськ, 2004–2005.
2. Чесноков П. Хор и управление им / П. Чесноков. – М. : Музгиз, 1972.

3. Колесса М. Основи техніки диригування / М. Колесса. – К. : Музична Україна, 1973.
4. Струве Г. Школьный хор / Г. Струве. – М. :Просвещение, 1981. Птица К. Очерки по технике дирижирования / К. Птица. –М.: Музгиз., 1968.
5. Пігров К. Керування хором / К. Пігров – К. : Держвидав,1962.
6. Ольхов К. Теоретические основы дирижерской техники / К. Ольхов. – М. : Музыка, 1984.

Змістовий модуль 111. 111 курс Організація вокального ансамблю					
Тема 1. Елементарні навички ансамблевого співу.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	4		1-2 тиждень
Тема 2. Вокальна робота в ансамблі.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	4		3-4 тиждень
Тема 3. Критерії звучання ансамблевих голосів.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	4		5-6 тиждень
Тема 4. Виконання класичних ансамблевих творів, написаних для 3 ^x , 4 ^x голосного складу співаків.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	6		7-9 тиждень
Тема 5. Аналіз звучання ансамблевих партій.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	4		10-11 тиждень
Тема 6. Опанування нескладних ансамблевих творів гомофонно-гармонічного складу.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	4		12-13 тиждень
Тема 7. Практичне засвоєння навичок закономірностей чистоти інтонування, динамічного та темпоритмічного руху в процесі виконання ансамблевих творів.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	4		14-15 тиждень
Контрольні заходи	залік				
Тема 8. Оволодіння навичками виконання джазової музики.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	4		1-2 тиждень
Тема 9. Опанування ансамблевих творів із різними фактурними викладами.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	4		3-4 тиждень
Тема 10. Оволодіння навичками виконання сучасної музики.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	4		5-6 тиждень
Тема 11. Особливості художнього творення в процесі репетиційної роботи ансамблю та концертних виступів	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	2		7 тиждень
Тема 12. Особливості вокально-ансамблевої роботи над динамікою, агогікою та фразуванням для досягнення художньої виразності музичних творів.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	2		8 тиждень
Тема 13. Опанування ансамблевих творів, написаних для мішаного складу ансамблю.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	4		9-10 тиждень
Тема 14. Опанування ансамблевих творів, написаних для мішаного складу ансамблю.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	4		11-12 тиждень
Тема 15. Опанування творів, написаних для багатоголосних складів ансамблю.	індивідуальне	1-14 з переліку рекомендованої літератури	4		13-14 тиждень

Базова

1. Вокальні ансамблі. Упор. Лісіціан К. М., 1980.
2. Вокальні ансамблі. Упор. Чеботарьова К. К.: Музична Україна, 1990.
3. Вокальні ансамблі. Хрестоматія. Вип. 1–3. К., 1989.
4. Пісні для вокальних ансамблів. Вип. 1–8. Музика.
5. Вокальні ансамблі, дуети, тріо, квартети. Київ, 1962.
6. Абт Ф. Вокализы.
7. Кошиць О. Українські народні пісні для мішаного хору. Вид. 2. К.: Музична Україна, 1968. 117с.
8. Долчук Р. Хрестоматія духовної музики. Вид. Прикарпатський нац. університет, 2011. 307 с.
9. Лятошинський Б. Обробки українських народних пісень. для хору без супроводу. Випуск II. К.: Музична Україна, 1974. 90 с.
10. Колесса Ф. Шкільний співаник. З педагогічної спадщини композитора. Видання друге. К.: Музична Україна, 1993. 223 с.
11. Білаш О. Хори та ансамблі. К.: Музична Україна, 1981.
12. Музичні вечори. Обробки українських народних пісень. К.: Музична Україна, 1982.
13. Колесса Ф. Музичні твори. К.: Наукова думка, 1972.
14. Лисенко М. Хорові твори та вокальні ансамблі. К.: Музична Україна, 1983. 135 с.

Допоміжна

1. Асафьев Б. В. О хоровом искусстве. Сб. статей. Сост. И коммент. А.Павлова-Арбенина. Л.: Музыка, 1980. 216 с.
2. Бриліант В. С., Палкін В. П. Вокальні вправи для самодіяльного хору. К., 1978.
3. Гарбузов Н. А. Зонная природа звуковысотного слуха. М. -Л., 1948.
4. Колеса М. Основи техніки диригування. К.: Муз.Укр., 1973.
5. Краснощеков В. И. Вопросы хороведения. М., Музыка, 1969. 300 с.
6. Критский Б. Проблемы ансамбля в хоре. М., 1980.
7. Назаренко І. Мистецтво співу. К., 1968.
8. Лащенко А. П. Хоровая культура: аспекты изучения и развития. К.: Музична Україна, 1989. 136 с.
9. Левандо П. П. Проблемы хороведения. М., 1974.
10. Падалко Л. Виховання ансамблю в хорі. Посібник. К.: Мистецтво, 1996. 172 с.

11. Переверзев Н. Проблемы музыкального интонирования. М., 1966.
12. Романовский Н. В. Принципы работы над строем в хоре. В сб.: Хоровое искусство. Л., 1967.
13. Романовский Н. В. Хоровой словарь. Л.: Музыка, 1972. 144 с.
14. Смирнова М. Хорознавство. Харків, 2003.
15. Хайкин Б. Беседы о дирижерском ремесле. М., 1984.
16. Шамина Л. В. Работа с самодеятельным хоровым коллективом. М., Музыка, 1988. 175 с.
17. Шреер-Ткаченко О. Я. Історія української музики. К., 1980.
18. Яковлев А. Физиологические закономерности певческой атаки. Л., 1971.
19. Юцевич Ю. Є. Теорія і методика розвитку співацького голосу: Навчально-методичний посібник для викладачів і студентів мистецьких навч. закладів, вчителів шкіл різного типу. К.: ІЗМН, 1998. 160 с.

Орієнтовний репертуар для занять з дисципліни «Організація вокального ансамблю»:

Білаш О. «Два кольори» (перекладення для вокального ансамблю Т. Пляченко);

Білаш О. «Молдаваночка» (перекладення для вокального ансамблю Т. Пляченко);

Білаш О. «Розійшлись дві стежки» (перекладення для вокального ансамблю Т. Пляченко);

Верменич В. «Чорнобривці» (перекладення для соліста й мішаного вокального ансамблю);

Ешпай А. «Криниці»;

Новіков А. «Ясний місяць»;

Пляченко О. «Дівоча весна»;

Пляченко О. «Чарівниця»;

Пляченко О. «Поклич мене»;

Поклад І. «Чарівна скрипка».

Шамо І. «Три поради»;

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича «Над річкою бережком»;

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича «Гаю, гаю, зелен розмаю»;

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича «Ой у саду голуби гудуть»;

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича «Щедрик»;

Укр. нар. пісня в обр. М. Леонтовича «Ясне сонечко усміхається»;

Укр. нар. пісня в обр. Т. Пляченко «Гиля, гиля, сірі гуси»;

Укр. нар. пісня в обр. Т. Пляченко «Дощик накрапає»;

Укр. нар. пісня в обр. Т. Пляченко «Ой там, за лісочком»;

Укр. нар. пісня в обр. Т. Пляченко «Ти до мене не ходи»;

Укр. нар. пісня в обр. Т. Пляченко «Якби мені черевики».

Змістовий модуль IV. IV курс Інструментальне забезпечення шкільного репертуару, імпровізація, акомпанемент

Тема 1. Розвиток навичок ескізного опрацювання твору	індивідуальне	19, 22, 25, 29; нотна	1		1 тиждень
Тема 2. Робота над різножанровим репертуаром	індивідуальне	нотна	1		2 тиждень
Тема 3. Самостійне опрацювання творів (вок., хоров., інстр.) з репертуару ДМШ	індивідуальне	6, 13, 17, 25, 31, 36; нотна	1		3 тиждень
Тема 4. Читання нот з листа, транспонування	індивідуальне	4,5,11, 18, 25, 28, 30	1		4 тиждень
Тема 5. Особливості дитячого пісенного супроводу	індивідуальне	3, 11, 13, 22-27, 31; нотна	1		5 тиждень
Тема 6. Робота над дошкільним і шкільним пісенним репертуаром	індивідуальне	нотна	1		6 тиждень
Тема 7. Освоєння танцювальних жанрів	індивідуальне	нотна	1		7 тиждень
Тема 8. Робота над різножанровими танцювальними п'єсами навичок акомпанементу	індивідуальне	нотна	1		8 тиждень
Тема 9. Практичні навички виконання цифрових позначень акомпанементу, імпровізації	індивідуальне	10, 11, 14, 28, 31	1		9 тиждень
Тема 10. Вивчення та виконання європейського камерного репертуару.	індивідуальне	11, 22, 25, 31, 42; нотна	1		10 тиждень
Тема 11. Виконання творів шкільного репертуару (1-5 класи).	індивідуальне	11, 22, 25, 31, 42; нотна	1		11 тиждень
Тема 12. Виконання творів шкільного репертуару (5-7 класи).	індивідуальне	11, 22, 25, 31, 42; нотна	1		12 тиждень
Тема 13. Основні проблеми виконання джазових етюдів (усі види гамоподібних послідовностей із підкладанням або перекладенням “першого” пальця, а також арпеджіо; подвійні ноти – терції, сексти та мішані форми подвійних нот; октавна, акордова та релетиційна техніки; мелізми, тремоло, стрибки; поліфонічна та поліритмічна техніки)	індивідуальне	19, 22, 25, 29; нотна	2		13-14 тиждень
Контрольні заходи	академконцерт				
Тема 14. Основні проблеми виконання творів Регтайм, Блюз, Бугі-вугі та Рок-н-рол (нерівномірна	індивідуальне	нотна	2		1 тиждень

пульсація, акцент на будь-яку долю, синкопи)					
Тема 15. Підбір на слух (Уміння самостійно підібрати мелодію та зіграти її у різних тональностях)	індивідуальне	4,5,11, 18, 25, 2, 30	2		2 тиждень
Тема 16. Твори шкільного репертуару: спів під власний акомпанемент (виконання партії соліста з різним супроводом, здійснюючи слуховий контроль над правильним співвідношенням звучання голосу і акомпанементу, із використанням елементів диригентської техніки – показування вступу і навіть дихання)	індивідуальне	6, 13, 17, 25, 31, 36; нотна	2		3 тиждень
Тема 17. Підбір на слух (Уміння самостійно підібрати мелодію і розгорнутий акомпанемент до неї а також зіграти її у різних тональностях).	індивідуальне	нотна	2		4 тиждень
Тема 18. Нонакорди (9), ундецимакорд (11) та терцдецимакорди (13). Альтерація тонів у 9, 11, 13. Аранжировані акорди (форми А, В, С)	індивідуальне	нотна	4		5-6 тиждень
Тема 19. Джазові патерни, стандартні мелодичні обороти. Свінг	індивідуальне	8, 11, 12, 17, 22, 25, 31, 42; нотна	2		7 тиждень
Тема 20. Блюз (гармонія, лад, форма, метроритм), бугі-вугі та рок-н-рол. Форма <i>aaba</i> . Практична гармонізація (догравання нормативних послідовностей, пере гармонізація, проста та ускладнена гармонія)	індивідуальне	22, 25, 31, 42; нотна	2		8 тиждень
Тема 21. Джазові етюди	індивідуальне	11, 22, 25, 31, 42; нотна	2		9 тиждень
	іспит				

Рекомендована література до модулю

1. Алексеев А. Д. Из истории фортепианной педагогики К.: Муз. Украина, 1974. 162 с. URL: <https://www.piano.ru/scores/books/alex-ped.pdf>
2. Алексеев А. Д. Методика обучения игре на фортепиано. 4-е изд. СПб.: Лань; Планета музыки, 2017. 280 с.
3. Андреева Л. Хрестоматия по чтению хоровых партитур с сопровождением. Вып. II, М.: Музыка, 1972, 396
4. Баренбойм Л. А. Музыкальная педагогика и исполнительство: учеб. пособ. СПб.: Лань; Планета музыки, 2016. 340 с.
5. Блажкевич Г. Й., Старух Т. М. Правда і міфи про львівських піаністів – основоположників фортепіанної школи. Львів: Сполом, 2002. 226 с.
6. Богданська Т. «Фортепіанні твори українських композиторів для молоді». І частина. Тернопіль «АСТОН», 2000, 65 с.

7. Богданська Т. «Фортепіанні твори українських композиторів для молоді». II частина. Тернопіль «АСТОН», 2000, 65 с.
8. Браудо Й. А. Об изучении клавирных сочинений Баха в музыкальной школе. СПб.: Композитор, 2004. 92 с.
9. Використання методичних розробок українських педагогів-піаністів середини ХХ століття у самостійній роботі студентів над фортепіанною технікою: Метод. рекомендації для студентів спеціалізації «Хорове диригування», спеціальності «Музична педагогіка та виховання» / Уклад. Н. Зимогляд. Х.: ХДАК, 2000. 16 с.
10. Воробкевич Т. П. Методика викладання гри на фортепіано. Львів: Логос, 2001. 223 с.
11. Гинзбург Л. С. О работе над музыкальным произведением. М.: Музыка, 1968. 112 с.
12. Готлиб А. Основы ансамблевой техники. М.: Музыка, 1971, 95 с.
13. Глазунова І. К. Організація інструментально-виконавської підготовки майбутніх учителів музики в умовах модульно-рейтингового навчання: метод. рекомендації. К.: НПУ імені М.П.Драгоманова, 2015. 68 с.
14. Гнесина Е. Ф. Фортепианная азбука. СПб.: Планета музики, 2016. 32 с.
15. Гончаренко Л. П. Методика викладання музичного інструмента (фортепіано) у вищій школі : метод. матеріали для самостійної роботи студента. Кіровоград, 2007. 35 с.
16. Грум-Гржимайло Т. Н. Музыкальное исполнительство М.: Знание, 1984. 157 с.
17. Історія української музики : в 6 т. Т. 4. / [М. Гордійчук, О. Костюк та ін.]; за ред. М. Гордійчук. К. : Наукова думка, 1992. 616 с.
18. Кальмучин-Дранчук Т. А. Стилiстичнi аспекти виконавських традицiй в українському піаністичному мистецтві першої половини ХХ століття. Івано-Франківськ: Факел, 2004. 146 с.
19. Кашкадамова Н. Б. Мистецтво виконання на клавішньо-струнних інструментах. Тернопіль : Астон, 1998. 298 с.
20. Кашкадамова Н. Б. Виконавська інтерпретація у фортеп'янному мистецтві ХХ сторіччя. Львів : КІНПАТРІ, 2014. 343 с.
21. Кияновська Л. О. Стилiвова еволюцiя галицької музичної культури ХІХ-ХХ ст. Тернопіль: Астон, 2000. 339 с.
22. Клин В. Л. Українська радянська фортепіанна музика 1917–1977 рр. К.: Наукова думка, 1980. 314 с.
23. Коган Г. М. У врат мастерства. Работа пианиста. М.: Музыка, 1969. 342 с.
24. Коломієць А. Хрестоматія хорового диригування. Київ: Музична Україна, 1971, 152 с.
25. Курковський Г. М. Питання фортепіанного виконавства. К.: Муз. Україна, 1983. 138 с.
26. Мартинсен К. Индивидуальная фортепианная техника. – М.: Музыка, 1966. 220 с. URL: <https://notkinastya.ru/martinsen-k-a-individualnaya-forteipiannaya-tehnika-1966/>
27. Малиновская А. Фортепианное исполнительское интонирование / А. Малиновская. М.: Музыка, 1990. 77 с.
28. Мильштейн Я. Вопросы теории и истории исполнительства. Изд. 2. СПб: Планета музики, 2019. 264 с.
29. Нейгауз Г. Г. Об искусстве фортепианной игры. СПб: Лань, 2015. 256 с.

30. Некрасов Ю. І. Комплексне навчання гри на фортепіано : навч.-метод. посібник для вищ. муз. навч. закладів. Одеса : АстроПринт, 2000. 148 с.
31. Николаев А. Очерки по истории фортепианной педагогики и теории пианизма. М. : Музыка, 1980. 225 с.
32. Пастеляк Н. Поємність в українській фортепіанній музиці першої половини ХХ ст.. Львів : Сполом, 1997. 128 с.
33. Пащенко В. Курс читання хорових партитур. Київ: Музична Україна, 1977, 176 с.
34. Питання фортепіанної педагогіки та виконавства / ред. А. Й. Корженевського. К.: Муз.Україна, 1981. 116 с.
35. Питерсон О. Джазовые этюды и пьесы для фортепиано. – С-Пб.: Композитор, 1997.
36. Популярный справочник-песенник. Изд. 2-е, сост. Олинская И., Ухов Д., Ожяяр В. – М.: Музыка, 1989.
37. Рафалович О.В. Транспонирование в классе фортепиано. Л.: Музгиз, 1963, 37 с.
38. Сарджент У. Джаз: Генезис. Музыкальный язык. Эстетика. – М.: Музыка, 1987.
39. Савицький Р. Основні засади фортепіанної педагогіки. Передмова Н. Кашкадамової. Тернопіль: Астон, 2001. 68 с.
40. Сапонов М. Искусство импровизации. М.: Музыка, 1982, 79 с.
41. Серганюк Ю. Наша пісня, наша дума... Збірник хорових творів з репертуару студентського хору Івано-Франківського пед. інституту ім. В.Стефаника, 1992, 83 с.
42. Склярів О. Д. Методика викладання курсу фортепіано. Формування і розвиток виконавчих навичок студентів : Навч. посіб. для вищ. навч. закладів культури і мистецтв. Х. : Харківська держ. академія культури, 2002. 79 с.
43. Таран І. М. Компоненти ритму як чинник піаністичної. Матеріали ІІ Междунар. науч. конф. «Прогресивное развитие мировой науки», 1-3 сентября 2012 г. Научный журнал Аспект. Донецк : Цифровая типография, 2012. С. 105–110.
44. Устименко Ю. С. Загальне фортепіано – шлях у велике мистецтво : навчальний посібник для муз. ф-ту. Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2007. 104 с.
45. Устименко Ю. С. Фортепіано для всіх. Педагогічні роздуми : навч. посібник для муз. ф-ту. Дніпропетровськ : ІМА-прес, 2008. 112 с.
46. Цыпин Г. М. Обучение игре на фортепиано. 2-е изд. М.: Издательство Юрайт, 2018. 188 с.
47. Цыпин Г. М. Портреты советских пианистов. М.: Сов. композитор, 1982. 256 с.
48. Шмидт-Шкловская А. А. О воспитании пианистических навыков. М.: Классика XXI, 2015. 84 с.
49. Jazz piano. Ред.-сост. Ерохин В. – М.: Музыка, 1999.
50. Schmitz M. Jazz parnass. Band 1-3. – Leipzig: VEB Deutscher Verlag Fur Musik, 1979.
51. Schmitz M. Blues & Boogie-woogie. Leipzig: VEB Deutscher Verlag Fur Musik, 1986.

Допоміжна література:

52. Баренбойм Л. А., Брянская Ф. Д., Перунова Н. Н. Путь к музицированию. Школа игры на фортепиано. Л. Сов. композитор, 1980. 184 с.
53. Барвінський В. Колядки і щедрівки: для фортепіано зі словесним текстом . Тернопіль: Збруч, 1997. 22 с.
54. Білаш О. Тетянчин альбом. Фортепіанні п'єси для дітей. К.: Муз. Україна, 2002. 40 с.
55. Брубек Д. Вальс Кэти. / комп. Д. Брубек // Джазовые вальсы : Для фортепиано / Сост. Ю.Чугунов. - М. : Сов.композитор, 1985. - С. 26-31
56. Воробкевич С. Хорові твори без супроводу. Київ: Музична Україна, 1996, 143 с.
57. Джазовые и эстрадные композиции для фортепиано. Ред.-сост. Ерохин В. Вып. 4, 7 – М.: Музыка, 198, 1988.
58. Джазовые произведения для фортепиано. Вып. 1. Сост. Чугунов Ю. – М.: Советский композитор, 1982.
59. Джаз и фортепианная музыка первой половины XX века. Вып.1. Сост. Замолоко Н.С., Симоненко В.С. – М.: Советский композитор,1987.
60. Джоуплин С. Регтаймы для фортепиано. Т. I, II. – Будапешт. Эдицио музыка, 1984.
61. Долчук Р. За правду, браття. Рукопис. 2010. 2с.
62. Духовні піснеспіви українською мовою [Ноти] : Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / Н. М. Іваник. - Рівне : [б. и.], 2006. - 148 с. - Хрестоматія складається з розділів: Піснеспіви Всенічної; Піснеспіви Літургії; Хорові концерти.
63. Козак Є. Хорові твори. Київ: Музична Україна, 1977, 40 с.
64. Колесса М. Вибрані хорові твори. Київ: Музична Україна, 1983, 136с.
65. Конен В. Дж. Пути американской музыки. – М.: Советский композитор, 1977.
66. Кургузов С. Всемирно известные джазовые темы [Текст] : в переложении для синтезатора или фортепиано / С. Ю. Кургузов. - Ростов н/Д : Феникс, 2006. - 47 с.
67. Леонтович М. Хорові твори. Київ: Музична Україна, 1970, 242 с.
68. Мордасов, Н. В. Сборник джазовых пьес для фортепиано [Текст] : для средних классов музыкальных школ / Н. В. Мордасов. - Изд. 4-е . - Ростов н/Д : Феникс, 2006. - 55 с.
69. Лятошинський Б. П'ять прелюдій. Тв. 44.. К.: Муз. Україна, 1993. 12 с.
70. Стеценко К. Хорові твори. Київ: Музична Україна, 1969, 53 с.
71. Стеценко К. Зібрання творів у 5-ти томах. Твори без супроводу. Київ: Мистецтво, 1963, 145 с.
72. Фортепиано в джазе: Хрестоматія для естрадних отделений музыкальных училищ. Сост. Замолоко Н.С. – К.: Муз. Украина, 1988.
73. Хромушин О. Ранній ранок \Early Morning (зі збірки “Десять п'єс для починаючих джазменів”).
74. Шендерович Е. В концертмейстерском классе: Размышления педагога. М.: Музыка, 1996.
75. Шендерович Е. Об искусстве аккомпанемента. Сов. Музыка, 1969.

76. Юцевич Ю. Словник Музичних термінів. Заг. Ред.. Н.М. Кубанцевої. – К.: Муз. Україна, 1971.
77. Українська фортепіанна музика XIX століття / Упор. Г. В. Курковський. К.: Муз. Україна, 1974. 71 с.
78. Черни К. Школа вправності для фортепіано. Тв. 299. К.: Муз. Україна, 1994. 52 с.
79. Черні К. 24 етюди. Оп. 684. Заохочення до роботи. / Ред. Р. Репки. К.: Муз. Україна, 2018. 96 с.
80. Школа игры на фортепиано / Ред. А. Николаева. М.: Музыка, 1968. 220 с.
81. Шиптур Б. Дитяча музика для фортепіано. Івано-Франківськ, 1989. 24 с.
82. Шопен Ф. Скерцо. / ред. Я. Екер. К.: Муз. Україна, 2015. 88 с.

Інформаційні ресурси

83. <http://muzvolsk.narod.ru/new/kroshner/metodika.html>
84. https://video-uroki-online.com/muzyka/pianino/improvizacija_na_fortepiano/
85. <https://soltem.livejournal.com/51003.html>
86. http://music-uroki.com/piano_jazz
87. <https://gloriamusic.org.ua/vzroslye/improvizatsiya-na-fortepiano>
88. <http://www.twirpx.com/files/art/music/instrumental/keyboards/piano/harmony/>
<https://studfiles.net/preview/5535041/>

7. Система оцінювання курсу

Загальна система оцінювання курсу (згідно 100-бальної системи, затвердженої вузом)

90-100 балів (А) отримує здобувач який виконав всі види самостійної роботи, практичні заняття, дав повні відповіді на запитання, виконав повністю всі практичні завдання, опрацював рекомендовану літературу.

80–89 балів (В) отримує здобувач, який виконав всі види самостійної роботи, практичні завдання дав відповіді на запитання з помилками, опрацював більшість рекомендованої літератури.

70–79 балів (С) отримує здобувач, який виконав більшу частину видів самостійної роботи, практичних завдань, дав відповіді на питання з неточностями, опрацював значну кількість рекомендованої літератури.

60–69 балів (D) отримує здобувач, який виконав половину видів самостійної роботи, практичних завдань, дав неповні відповіді на питання, опрацював половину рекомендованої літератури.

50–59 балів (Е) отримує здобувач, який виконав третину видів самостійної роботи, практичних завдань, дав неповні відповіді на питання, опрацював третину рекомендованої літератури.

26–49 балів (FХ з можливістю повторного складання) отримує здоб, який виконав хоч якусь частину видів самостійної роботи, практичних занять, не дав відповіді на запитання на заліку, опрацював малу кількість рекомендованої літератури.

0-25 балів (F не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни) отримує студент, який не виконав жодного виду самостійної роботи, практичних занять, не може

	дати відповіді на запитання на заліку, не опрацював рекомендованої літератури. Форми поточного контролю: усні та письмові опитування теоретичного матеріалу; тестування, термінологічні диктанти; перевірка конспектів для оцінювання якості виконання завдань для самостійної роботи; перевірка якості засвоєння практичних навичок (моделювання перед групою студентів процесу проведення з учнями слухання музики, різних етапів вокально-хорової роботи, засвоєння різних мистецьких понять, навичок організації ігрової та творчої діяльності учнів тощо); оцінювання якості виконання завдань творчого характеру (розробки плану-конспекту уроку мистецтва та презентації до цього уроку, аналізу педагогічного досвіду вчителів музичного мистецтва тощо). Форма підсумкового контролю: іспит. Засобами оцінювання та демонстрування результатів є: модульні письмові контрольні роботи; тести до окремих тем і змістових модулів; реферати; студентські презентації; наукові публікації та виступи студентів на наукових заходах; практичні завдання щодо моделювання перед групою студентів окремих фрагментів проведення уроків мистецтва з учнями різного шкільного віку. Оцінювання якості виконання студентами завдань для самостійної роботи проводиться під час кожного практичного заняття і є обов'язковою складовою загальної оцінки за це заняття. При такому оцінюванні використовуються вищезазначені критерії. Модульні контрольні роботи студентів проводяться у формі тестування та оцінюються у 8 балів. Під час тестування кожен студент може отримати: 8-7 балів – за 100-75% правильних відповідей на питання тесту; 6-5 бали – за 75-50% правильних відповідей на питання тесту; 4-3 бали – за 50-25% правильних відповідей на питання тесту; 2-0 балів – за 25-0% правильних відповідей на питання тесту. Іспит з дисципліни проводиться в усній формі. Студент має дати відповідь на три питання, які обираються викладачем дисципліни із загального списку питань для підсумкового модульного контролю
Умови допуску до підсумкового контролю	Поточний контроль здійснюється під час проведення контрольних заходів і має на меті перевірку рівня знань та готовність студента до виконання поставлених професійних завдань. Форми поточного контролю: тести, контрольні роботи, академконцерт. Підсумковий контроль проводиться як результат вивчення освітнього компоненту та передбачає заліки в 3,5 семестрах та іспитів 2,4,6,8 семестрах
8. Політика курсу Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні оволодіти обсягом теоретичних знань та практичних навичок по предмету. Поведінка в аудиторії повинна відповідати правилам поведінки студентів у навчальному закладі. У взаємовідносинах викладач та студенти керуються загальними морально-етичними принципами та правилами поведінки відповідно до Кодексу честі ДВНЗ «Прикарпатський	

національний університет імені Василя Стефаника», ухваленого Конференцією трудового колективу. Студент повинен відвідувати індивідуальні заняття, активно працювати, старанно готуватися до них, самостійно вивчати теоретичні питання по курсу, відповідати відповідному кваліфікаційному рівню, дотримуватися вимог професійної етики. Мета викладання курсу «Аналіз хорових творів» полягає у формуванні засобів професійного розвитку в процесі професійної підготовки бакалаврів освітнього напрямку «Середня освіта («Музичне мистецтво») з педагогічною спеціалізацією; оволодінні науково-теоретичними основами аналізу хорових творів, як складової навчальної дисципліни музично-педагогічної освіти у вищій школі, та всіх профільних дисциплін диригентської освіти; розширити і професійно загострити тематику теоретичної та методичної підготовки майбутніх хормейстерів, зміст якої не охоплюється повністю рамками стандартних дисциплін; підготовка фахівців – диригентів, хормейстерів до практичної роботи в якості викладачів спеціальних дисциплін в музичних училищах, училищах мистецтв, педагогічних училищах. Курс є теоретико-практичним доповненням до фахових дисциплін і поєднує науково-теоретичний матеріал в різних аспектах

Курс базується на вивченні таких музичних дисциплін: історія музики, хорове диригування, теорія музики, сольфеджіо, гармонія, фортепіано, аналіз музичної форми, читання хорових партитур, хоровий клас, вокальний клас, хорознавство, аранжування, педагогіка, психологія, музична психологія. Курс є однією з профільюючих дисциплін, що визначають кваліфікацію випускника як вчителя.

Досягнення мети передбачає опанування майбутніми педагогами-музикантами змісту курсу, що виявляється у:

- стійкій мотивації культурного зростання засобами професії і усталеному професійному інтересі до безперервного оновлення індивідуально-професійного ресурсу;
- знаннях основних теорій розвитку людини засобами музичного мистецтва і розуміння їх основ для забезпечення оригінального використання ідей, а також проведення наукових досліджень;
- здатності до системної апперцепції і інтеграції галузевого знання та подолання суперечностей його об'єктивності у педагогічній реальності;
- здатності і вміння використовувати знання для вирішення проблем особистісного саморозвитку себе і іншого у новому середовищі і культуровідповідних контекстах художнього розвитку людини;
- уміннях зрозумілого донесення власної професійної позиції до фахівців і нефаківців у музично-педагогічній галузі;
- навичках самостійно продовжувати навчання.

Успішність досягнення поставленої мети залежить від результативності розв'язання таких завдань курсу:

- формування умінь самоорганізації творчого потенціалу відповідно до потреб професійної реальності і культурних вимог її вдосконалення;
- формування професійного менталітету науково-педагогічного працівника музично-педагогічної і мистецької галузей;
- формування соціально-професійних і міжпредметних компетенцій;
- формування музично-педагогічного професіоналізму педагога-музиканта, музиканта-виконавця;
- розвиток здатності до інтелектуальної автономності.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти-бакалаври повинні

знати:

• теоретичний матеріал з теорії та історії музики, гармонії, поліфонії, хорознавства, техніки диригування, методики роботи з хором, бібліографії;

- рівень сучасної науково-теоретичної бази з проблем аналізу хорових творів;
- структуру аналізу хорових творів;
- види музичної форми хорових творів;

- науково-теоретичну літературу з даної проблеми та особливості її бібліографічного опису;
- принципи та методи аналізу хорових творів;
- системно-методичне забезпечення аналізу хорових творів;
- музично-теоретичну літературу.

вміти:

- стисло викладати власні судження та відтворювати їх аргументовано і грамотно у письмовій формі;
- професійно підходити до проблеми виконавської інтерпретації хорового твору;
- грамотно добирати науково-теоретичну літературу для здійснення аналізу хорових творів та правильно здійснювати її бібліографічний опис;
- самостійно опрацьовувати науково-методичну та музикознавчу літературу та застосовувати їх у власній практичній діяльності;
- досягнути напрямів методичної роботи з хоровим твором для забезпечення цілісної, аргументованої інтерпретації у процесі виконавської роботи;
- професійно підходити до проблеми виконавської інтерпретації хорового твору;
- самостійно здійснювати аналіз хорових творів;
- самостійно складати план репетиційної роботи над розучуванням хорових творів.

Література вказана посеместрово.

Викладач

Серганюк Л.І.